

**SUOMEN TIKKA-
URHEILULIITTO ry.**

NUORISOTOIMINNAN STRATEGIA

Lähtötilanne

Suomen Tikkaurheiluliitto on perustettu v. 1973. Liiton tarkoituksena on tikkaurheilun ja jäsentensä yhteistoiminnan edistäminen. STURL on vuodesta 1984 alkaen ollut valtionapuun oikeutettu valtakunnallinen liikuntajärjestö. STURL oli Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n jäsen sen perustamisesta alkaen ja on nyt Valo r.y:n jäsen

Tikkaurheilu käsittää tikanheiton lisäksi tikkahiihdon ja tikkajuoksun. Tikkaurheilu on tarkkuuslaji, jossa ratkaisevassa asemassa eivät ole raha ja välineet vaan kilpailijan henkinen ja fyysinen kunto ja taito.

Näennäisestä helppoudestaan huolimatta tikkaurheilu on erittäin vaativa laji. Menestyminen edellyttää vuosien tiivistä harjoittelua ja kilpailukokemuksen hankkimista. Toisaalta se harjoitellen soveltuu kaikenikäisille, eikä vaadi mitään erityisiä suorituspaikkoja. Vaikka virallinen tikanheiton kilpailutoiminta tapahtuu sisätiloissa, monen ura on alkanut kotipihan koivun katveessa.

Nuorten osuus kaikista tikanheittäjistä on ollut suhteellisen pieni. Nuorisotoiminnan kehittäminen on otettu tärkeimmäksi tavoitteeksi. Nuoria on ollut mukana enemmän pienillä paikkakunnilla kuin suurissa kaupungeissa.

Nuorille on valtavasti tarjontaa niin urheilussa kuin muillakin alueilla. Kilpailu sieluista eri harrastusmuotojen välillä on kovaa ja ratkeaa monesti muodossa tai toisessa rahalla. Tikkaurheilulla ei ole käytettävissä paljon rahaa eikä toisaalta perinteisen kilpaurheilun tuomaa imagoa.

Tikkaurheilun vahvuudet

Pienet välinekustannukset

Välineiden osalta laji on halpa. Tikat ja taulun saa muutamalla eurolla. Paikasta riippuen on tarpeen rakentaa taulua varten erityinen teline tai kiinnittää taulu seinään tms. paikkaan. Koska terävä tikka tekee jäljen osuessaan kohteeseen, sisätiloissa on tarpeen tehdä riittävät suojaukset.

Tikkojen ja taulun lisäksi tarvitaan vain heittoasu, jonka osalta ei ole mitään sääntömääräyksiä.

Näin ollen mikä tahansa olemassa oleva urheiluasu ja –jalkine kelpaa. Tikkahiihdossa ja –juoksussa tarvitaan tikanheittovälineiden ohella tavanomaiset hiihto- ja juoksuvarusteet.

Ei erityistiloja

Tikkaurheilu ei vaadi erityistiloja. Harjoitella voi missä tahansa riittävän kokoisessa tilassa, tilojen puuttuessa heitetään jopa ulkona. Kilpailut käydään yleensä liikuntahalleissa tai –saleissa, tikkahiihdon ja –juoksun osalta hiihto- ja juoksu areenoilla.

Kaikenikäisille

Tikanheitto sopii kaikenikäisille. Se on näin ollen koko perheen laji. Samassa kilpailussa on ollut heittäjiä jopa kolmesta polvesta. Kaikkein pienimmät tarvitsevat normaalisäännöillä apua, koska taulu on sen verran korkealla.

Tasa-arvoinen

Tikkaurheilussa nais- ja miespuoliset ovat aina olleet mukana tasa-arvoisena. Laji sopii kummallekin sukupuolelle yhtä hyvin. Naisia ja tyttöjä on hyvitetty vain lyhyemmällä heittomatalla.

Nopeasti ”huipulle”

Koska lajin nuorten kilpaharrastajien määrä on suhteellisen vähäinen, kilpailumenestykseen on mahdollista päästä melko nopeasti.

Perushelppo

Tikkaurheilu on pohjimmiltaan varsin helppoa, joten lajiharjoitteluun pääsee helposti käsiksi. Lähes jokainen nuori on tikanheiton kanssa tekemisessä kotona tai jossakin muualla. ”Helppoutteen” liittyvät myös edellä mainitut kustannus- ja tilakysymykset.

Oheislaji

Tikanheitto soveltuu hyvin oheis- eli yhteistyölajiksi urheilu ja muiden tapahtumien rinnalle.

Turvallinen

Tikanheitto on heittäjille erittäin turvallinen laji. Loukkaantumisia harjoitus- ja kilpailutilanteissa ei satu juuri lainkaan ja jos sattuu, ne eivät liity itse lajiin vaan esim. juoksu- tms. harjoitteluun. Tikkahiihdossa ja –juoksussa on vastaavat riskit kuin puhtaassa hiihdossa ja juoksussakin. Ainoa turvallisuusriski on ympäristö, joka tulee suojata riittävästi. Lapset tarvitsevat kuitenkin vanhempien valvontaa, ettei henkilövahinkoja pääse syntymään.

Mielenkiintoinen

Tikanheitto on mielenkiintoista seurattavaa ja tulokset ovat heti nähtävillä.

Ympärivuotinen

Tikanheittoa voi harrastaa kaikkina vuodenaikoina ja se onkin virallisesti sisälaji. Harjoittelu- ja harrastustoiminta onnistuu hyvin myös ulkona.

Tyydyttää kilpailuvietin

Kilpailuvietin tyydyttämiseen tikanheitto sopii hyvin ja kilpailujännitys on lajin herkkyydestä johtuen suurempi kuin monessa muussa urheilulajissa.

Yksilölaji

Tikkaurheilussa kilpaillaan pääasiassa yksilötasolla, mutta myös joukkueina.

Sosiaalisuus

Tikkaurheilua voi pitää myös hyvänä sosiaalisen kanssakäymisen muotona, jonka kautta on helppo saada kavereita.

Komeat palkinnot

Tikanheittokilpailuissa on perinteisesti ollut komea palkintovalikoima. Menestyessään saa palkintokaappiinsa melkoisen arsenaalin.

Kehittää laskutaitoa

Päässä laskutaito kehittyy, koska moni pyrkii laskemaan tuloksensa jopa heiton aikana. Laskutaitoa tarvitaan myös toimitsijatehtävissä.

Kotimainen

Tikkaurheilu on täysin kotimainen laji, jonka kyllä soisi leviävän nykyistä enemmän muualle.

Julkisuus

Menestystä saavuttaessa voi saada julkisuutta (lehtiartikkelit, kuvat, radio ja tv)

Tavoitteet

Suurempi julkisuus

Kuten edellä on todettu, tikkaurheilua ei riittävästi tunneta kilpailulajina. Lajia tuleekin saada esille mediassa nykyistä enemmän. On lehtiä ja paikallisradioita, jotka julkaisevat aiheesta paljonkin, mutta valitettavasti on myös niitä, jotka ovat tässä suhteessa aivan mykkiä. Merkittävin media on televisio, jota nuoretkin seuraavat innokkaasti. Nuorten lukemat lehdet olisivat myös tärkeitä julkisuuden kannalta. Internet on nykyisin tehokkain viestintäkanava. Tätä kautta saadaan tietoa jaettua myös kansainvälisesti.

Koulut

Tikkaurheilu tulisi saada myös koulujen liikuntalajien joukkoon. Kouluilla on tehtävä lajiesittelyjä ja innokkaita lajin ihmisiä on löydettävä koululaitoksen palveluksesta. Käytettävänä on helpotettuja sääntöjä pienimmille oppilaille.

Tikkahiihto ja –juoksu ovat mielenkiintoiset lajit, jotka toisivat vaihtelua perinteisiin lajeihin verrattuna. Opetetaan viralliset tikanheiton säännöt kilpailua varten.

Nuorisotyö ja tapahtumat

Maassa on paljon nuorisotyötä tekeviä valtakunnallisia ja alueellisia järjestöjä. Niillä on oma toimialansa, mutta ne harrastavat varsinaisen toimintansa ohella myös muuta. Tällaisten järjestöjen kanssa tulee pyrkiä yhteistyöhön, jotta ne ottaisivat toimintaansa tikkaurheilua jossakin muodossa. Usein julkisuudessa törmätään ajatukseen, että nuorilla ei ole tekemistä eikä heille järjestetä mitään. Jos suinkin mahdollista, tikkaurheilua tulisi saada mukaan mitä erilaisimpiin nuorisotapahtumiin. Tältä osin panostus tulisi tapahtua piiri- ja seuratasolla. Liiton osuus olisi pohjan luomista toiminnalle ja seurat vastaisivat itse toiminnasta.

Kunnat ja seurakunnat

Näillä on järjestettyä nuorisotoimintaa palkattuine henkilökuntineen. Näiden kanssa yhteistyötä lisätään rinnan koululaitoksen kanssa.

Tikkaseura ”jokaiseen kuntaan”

Tikkaseuroja on noin 50 eri puolilla maata. Jossakin kunnassa on jopa kaksi seuraa, mutta sitten tyhjiä alueita sellaisissa paikoissa, joissa luulisi tikanheiton harrastajia olevan runsaasti.

Seuraverkosto tulisi saada kattamaan koko maa. Jokaisessa kunnassa ei tarvitse olla omaa seuraa, mutta jokaisen kunnan tulisi kuulua jonkin seuran toiminta-alueeseen. Nykyisillä tyhjiillä alueilla piilee varmaankin lahjakasta ja jopa kiinnostunutta tikkanuorisoa. Tietämättömyys toiminnasta ja seuran puute alueella estävät kuitenkin näitä piiloresursseja paljastumasta.

Piireittäin olisi tehtävä kartoitus ja luotava suunnitelma seuraverkoston aikaansaamiseksi.

Valtakunnallinen kisa

Nuorille tulisi järjestää valtakunnallinen kilpailu kykyjen ja tikkaurheilusta muutenkin kiinnostuneiden löytämiseksi. Tässä tarvittaisiin valtakunnallista mediaa ja sponsoreita.

Kisa voisi olla kesän mittainen niin, että ensin karsittaisiin alueittain parhaat, jonka jälkeen pidettäisiin loppukilpailu parhaiden kesken. Loppukilpailulle pitäisi saada mahdollisimman suuri julkisuus.

Yhteenveto

Edellä esitettyjen tavoitteiden pohjalta pitkän tähtäimen strategia on, että tikkaurheilusta kehittyvä laji, jossa mahdollisimman moni nuori haluaa menestyä. Strategia edellyttää myös suvaitsevaisuuden ja tapakasvatuksen korostamista reilun pelin hengessä. Kaikki tämä vaatii kovaa halua työskennellä tikkaurheilun parhaaksi niin liiton, piirien, seurojen kuin yksityisten tikkaurheilijoiden osalta. ”Työ tekijäänsä kiittää”